

Datum: 15 maart 2018
Onderwerp:
Internationale beleidsnota
Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking
T.a.v. Mevrouw S.A.M. Kaag MA
Rijnstraat 8
2515 XP DEN HAAG
Nederland

Geachte mevrouw Kaag,

Dank voor uw uitnodiging om ideeën aan te dragen voor de komende beleidsnota voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking middels de uitgebreide consultatie. Namens de Consumentenbond maak ik graag gebruik van deze gelegenheid door aan te geven wat wij in (verdragen over) internationale handel als belangrijke zaken voor de consument zien.

De Consumentenbond is een vereniging zonder winstoogmerk die voor het grootste deel wordt gefinancierd met contributies van leden en gebruikers. Wij werken samen met consumenten aan eerlijke en veilige markten. In de bondsraad, het ledenparlement van de Consumentenbond, kunnen de leden van de vereniging invloed uitoefenen op het beleid. Dat beleid wordt, onder leiding van de directie, uitgevoerd door de medewerkers op het bureau in Den Haag. Zo zijn wij het verbindende platform en de vertrouwde stem van en voor 1.5 miljoen aangesloten consumenten.

Hoewel internationale handel op het eerste gezicht niet direct van belang lijkt voor de consument, wordt hij daardoor in werkelijkheid wel degelijk geraakt. De gevolgen, zowel in positieve als negatieve zin, kunnen vergaand zijn, en diep ingrijpen in het alledaagse leven van een consument. Denk aan de hygiëneregels bij voedselproductie en voedselveiligheid in het algemeen. Denk aan de omgang van grote internetbedrijven met uiterst gevoelige persoonsgegevens. Denk aan bedrijven die consumenten in het ene land wel toegang bieden tot bepaalde diensten, en diezelfde consument dezelfde dienst in een ander land weigeren. Via soms lange en ingewikkelde wegen kan de impact van een handelsverdrag voor de consument groot zijn. Uiteindelijk is de consument misschien wel het sluitstuk, maar ook het belangrijkste onderdeel van de keten waarover onderhandeld wordt. Daarom denkt de Consumentenbond hier graag over mee.

Ik geef u in deze brief kort enkele van onze belangrijkste aandachtspunten en zorgen op dit gebied:

- De Consumentenbond pleit voor een grotere betrokkenheid van consumentenorganisaties bij het onderhandelingsproces van handelsverdragen, en is voorstander van meer transparantie bij de onderhandelingen over nieuwe of vernieuwde handelsverdragen.
- Ook zien wij graag stevige garanties dat het niveau van consumentenbescherming in nieuwe of vernieuwde handelsverdragen wordt gehandhaafd, en zo mogelijk versterkt. Met name op het gebied van omgang met persoonlijke data en gegevensbescherming is dit van groot belang.

- De Consumentenbond ziet graag dat nieuwe of vernieuwde verdragen leiden tot concrete voordelen voor consumenten, zoals de afschaffing van roaming-tarieven en geoblocking, die binnen Europa al succesvol hebben plaatsgevonden. Zo wordt het belang van goede handelsverdragen duidelijk zichtbaar en tastbaar voor consumenten.
- Daarnaast zien wij graag dat nieuwe of vernieuwde verdragen markten openen die nu gedomineerd worden door (vaak een klein aantal) grote aanbieders, zoals internetbedrijven en partijen in de financiële sector.
- Het *Investor-State Dispute Settlement* (ISDS) was naar onze mening geen goede oplossing voor handelsgeschillen. Ondanks enkele verbeteringen ten opzichte van de ISDS, zijn wij evenmin voorstander van zijn opvolger *Investment Court System* (ISC). Wij zijn van mening dat bij verdragen tussen landen met een goed functionerend rechtssysteem aparte (investerings) geschillenbeslechting niet nodig is, en eventuele geschillen heel goed door de bestaande rechterlijke macht behandeld kunnen worden.
- De Consumentenbond juicht toe dat nieuwe handelsverdragen invoerrechten beperken of afschaffen, aangezien dit de consument meer keuze biedt. Echter vragen wij ons af of, en in welke mate, de (financiële) voordelen hiervan bij de consument terechtkomen. Graag zouden wij dit punt per verdrag nader onderzocht zien.
- Ten slotte zijn wij groot voorstander van de toevoeging van duurzaamheidshoofdstukken in nieuwe handelsverdragen, en zouden dit ook graag expliciet voor consumentenzaken zien.

Dit zijn onze aandachtspunten in een notendop. Wij zijn graag bereid deze, binnen en buiten het Breed Handelsberaad, nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Consumentenbond

Bart Combée
Algemeen Directeur